

LOB, zijn doel voorbij?

Presentatie bij het symposium

‘Het dilemma van de loopbaanbegeleiding’

Profiel ASL 12 ½ jaar

Sittard, 22 september 2011

Tom Luken

Luken Loopbaan Consult, Amsterdam

Probleemstelling

- Veel geïnvesteerd in LOB
- Leerlingen en studenten zijn ontevreden
- Geen merkbaar effect
 - Realisme zelfbeeld
 - Switchen
 - Uitval

Diagnose: Organisatorisch

- Wie moet verantwoordelijk zijn voor loopbaanbegeleiding?
- LOB is vaak studiebegeleiding of zelfs studievoortgangsbewaking
- Loopbaanbegeleiding is vaak performance management
- Gebrekkige professionaliteit (studie)loopbaanbegeleiders

Diagnose: Inhoudelijk

Zwakke theoretische basis onder
LOB:

- Leken: nog steeds te veel accent op kiezen
- Professionals: onrealistische ambities op het gebied van loopbaangerichte leeromgeving, loopbaancompetenties en arbeidsidentiteit

Nieuws

Voorpagina
Binnenland

Buitenland
Europa

Economie
Sport

Wetenschap
Kunst

Media
Foto

Digitale editie

International

Opinie & debat

Opinie
Columns

Discussie
Commentaar

<http://weblogs.nrc.nl/v>

Achtergrond

Nieuwsthema
Krantenarchief

Necrologieën
Wereldblogs

Exnerthlons

Binnenland

'Kiezen voor een studie is de keus van je leven'

Gepubliceerd: 7 juni 2008 21:47 | Gewijzigd: 28 juli 2008 13:39

Willemien Veldman

Utrecht, 7 juni. „Kiezen voor een studie is de keus van je leven. Voor leerlingen en misschien ook voor u.” Het is zaterdagochtend en **Annemiek Jonker, adviseur aan de Universiteit Utrecht (UU), spreekt een tjokvolle collegezaal toe.**

Het zijn geen fanatieke studenten die op dit ongewone tijdstip een college komen bijwonen. De toehoorders zijn ouders wier kinderen in de komende twee jaren met een wetenschappelijke opleiding beginnen. De kinderen zelf zijn thuis gebleven, want de Utrechtse universiteit organiseert vandaag een voorlichtingsdag exclusief voor ouders. De opkomst is net als voorgaande jaren overweldigend.

De Utrechtse Dom

Wat is er mis met kiezen?

- Verouderd potje-dekseltje denken
- Bindings- en aanpassingsprocessen worden steeds belangrijker vergeleken met keuzen
- Vergelijk relaties

Studiekeuze is niet de keuze van je leven!!!

- 27% afgestudeerden beroepsonderwijs werkt 1½ jaar na afstuderen al buiten de opleidingsrichting (ROA)
- >50% van de ingenieurs doet niet-technisch werk (KIVI)
- ½ opgeleide vroedvrouwen is na 5 jaar geen vroedvrouw (meer) (Mostert)

Studiekeuze is niet de keuze van je leven!!! (2)

- 1/2 opgeleide leraren vo is na 10 jaar geen leraar (meer) (CBS)
- 2% volwassenen werkt in beroep dat op 18- jarige leeftijd was gepland (Krumboltz)
- 80% van de beroepen die studenten die nu in het hoger onderwijs zitten, gaan uitvoeren, bestaan nu nog niet (Hopkins)

Moeilijkheid loopbaankeuzes

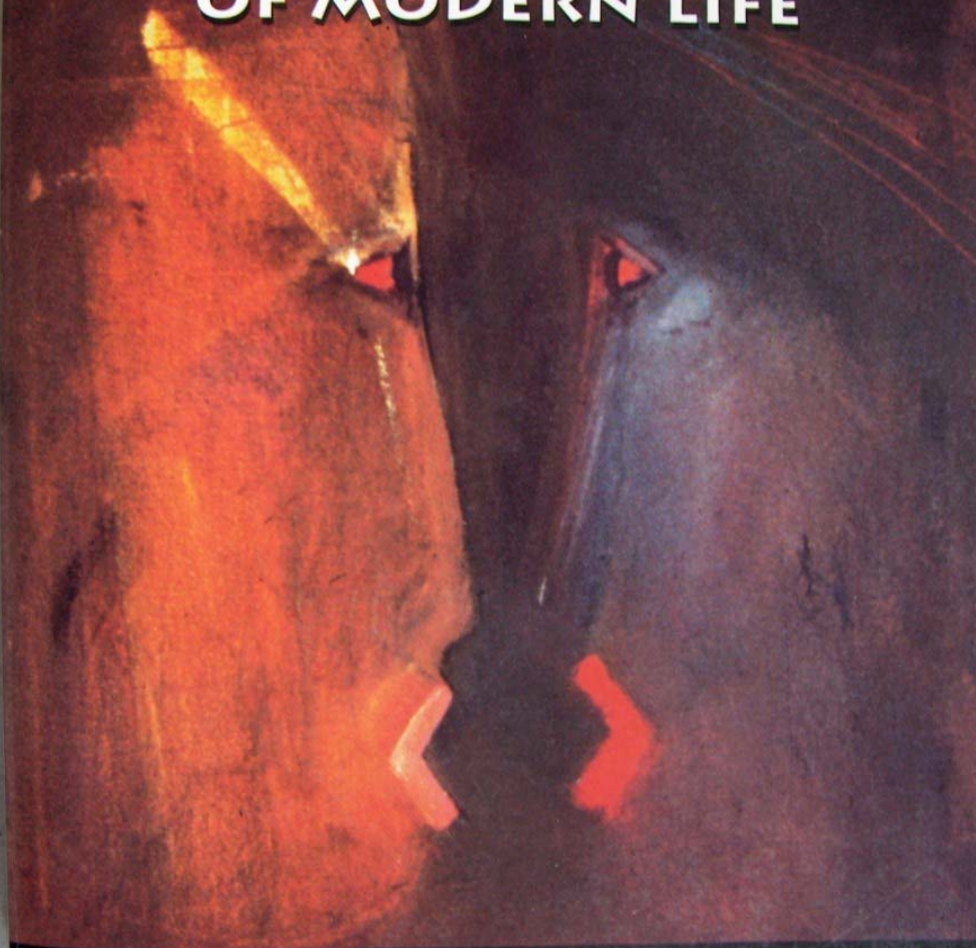
- Zo veel mogelijkheden
- Zo moeilijk om je een voorstelling te maken
- Nog moeilijker om te weten hoe het in de toekomst zal zijn
- Zo moeilijk om jezelf te leren kennen
- Nog moeilijker om te weten hoe je zelf zult worden

Moeilijkheid loopbaankeuzes (2)

- Overspannen verwachtingen
- Pressie, stress
- Conclusie ontwikkelingspsychologisch en neuropsychologisch onderzoek: onvoldoende overzicht en autonomie

IN OVER OUR HEADS

THE MENTAL DEMANDS
OF MODERN LIFE

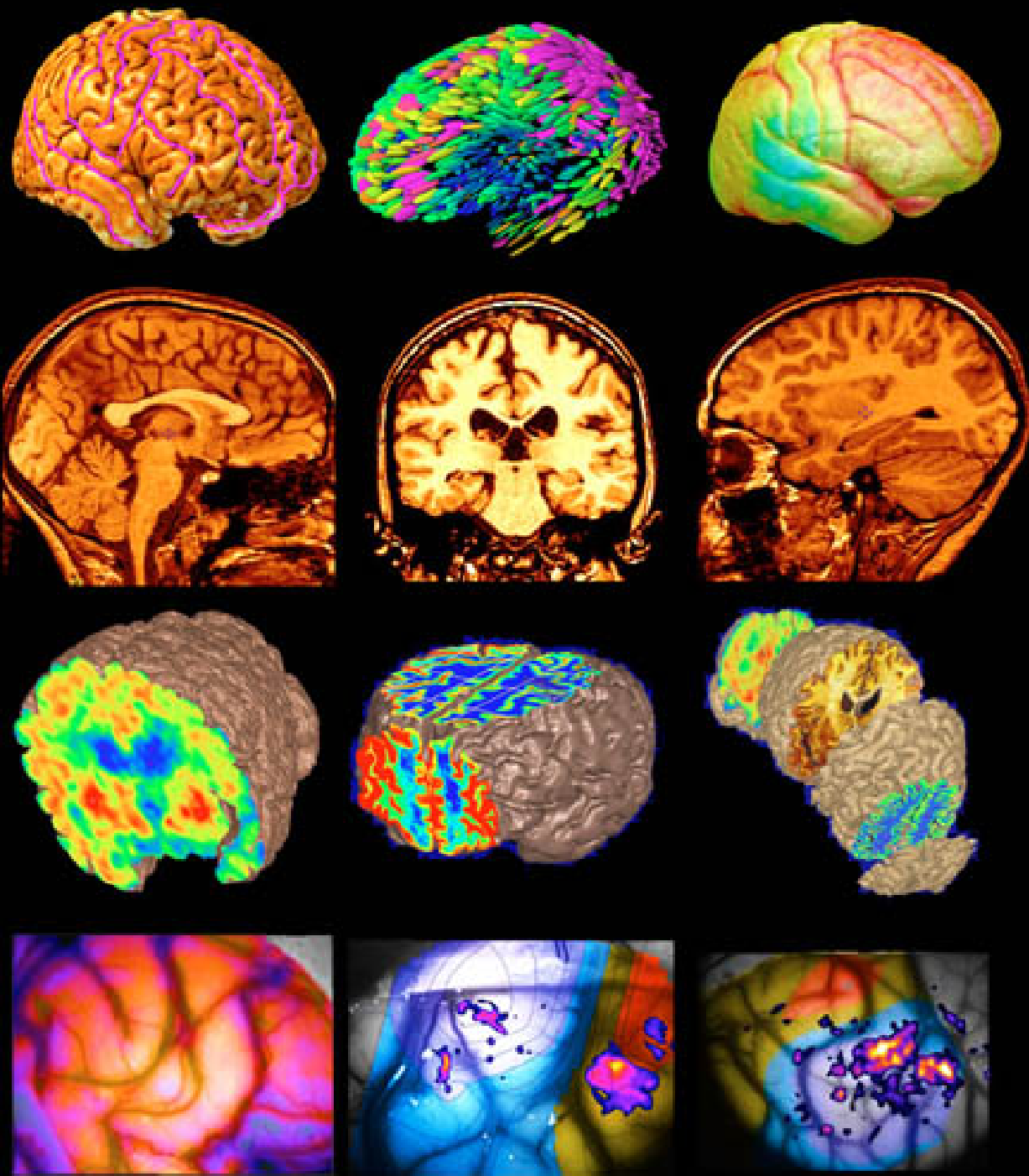

ROBERT KEGAN

Conclusies ontwikkelingswetenschappers

Kohlberg, Loevinger, Kegan et cetera:

- Ontwikkeling verloopt via kwalitatieve stappen
- Sommigen (1/10) blijven levenslang egocentrisch
- De meesten (6/10) leren zich te verplaatsen in anderen, maar worden beïnvloedbaar en conformistisch
- Lang niet iedereen (3/10) ontwikkelt 'autonomie'
- Grote individuele verschillen, maar meisjes ontwikkelen zich sneller.

Over wie er echt de baas is in het brein

DE VRIJE WIL BESTAAT NIET

Victor Lamme

MARGRIET SITSKOORN

Het maakbare brein

Gebruik je hersens en word wie je wilt zijn

UITGAVE VAN DE REKTOER VAN DE UNIVERSITEIT VAN WAGENINGEN

Steven Johnson

Op reis door je brein

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

My STROKE of INSIGHT

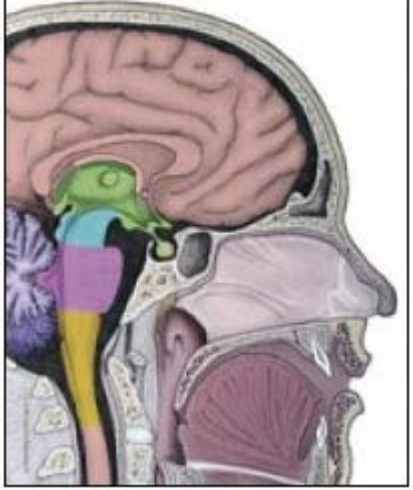

A BRAIN SCIENTIST'S PERSONAL JOURNEY

JILL BOLTE TAYLOR, PH.D.

WIJ ZIJN ONS BREIN VAN BAARMOEDER TOT ALZHEIMER

DICK SWAAB

Ellis en het verbreinen

OVER HERSENEN, GEDRAG & EDUCATIE

Jelle Jolles

Neuropsych Publishers

... makes a compelling case for 'old age'.

AMERICAN MIND

How Your Mind Can Grow Stronger As Your Brain Grows Older

THE WISDOM PARADOX

ELKHONON GOLDBERG, PH.D.

THE INTERNATIONAL BESTSELLER

AP DIJKSTERHUIS

Het slimme onbewuste

Denken met gevoel

UITGAVE VAN DE REKTOER VAN DE UNIVERSITEIT VAN WAGENINGEN

Mark Mieras

Ben ik dat?

N'ADAM

puberbrein

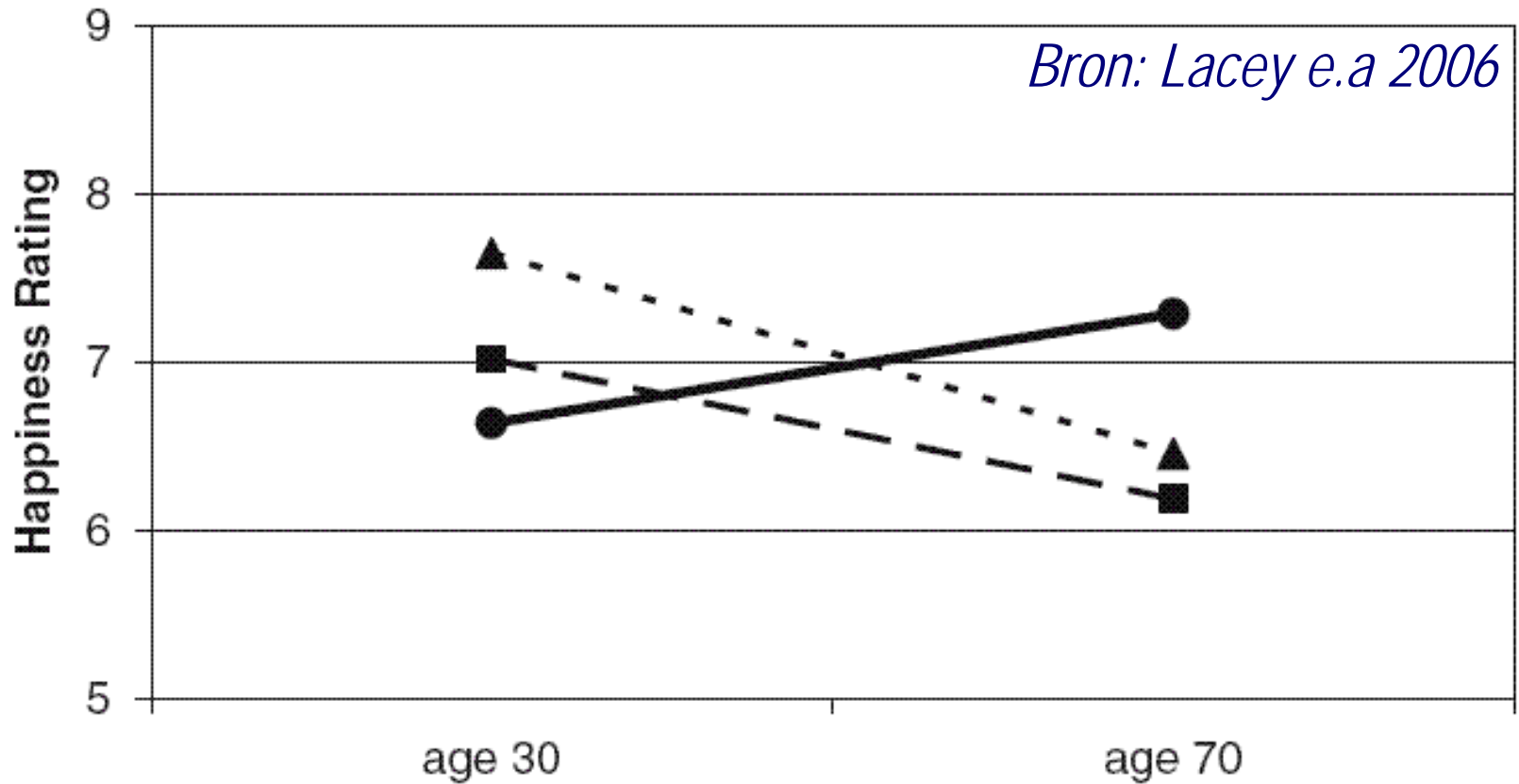
puberbrein binnenstebuiten

Met kennis en gevoel van 10 tot 25 jaar

Conclusies neuropsychologen

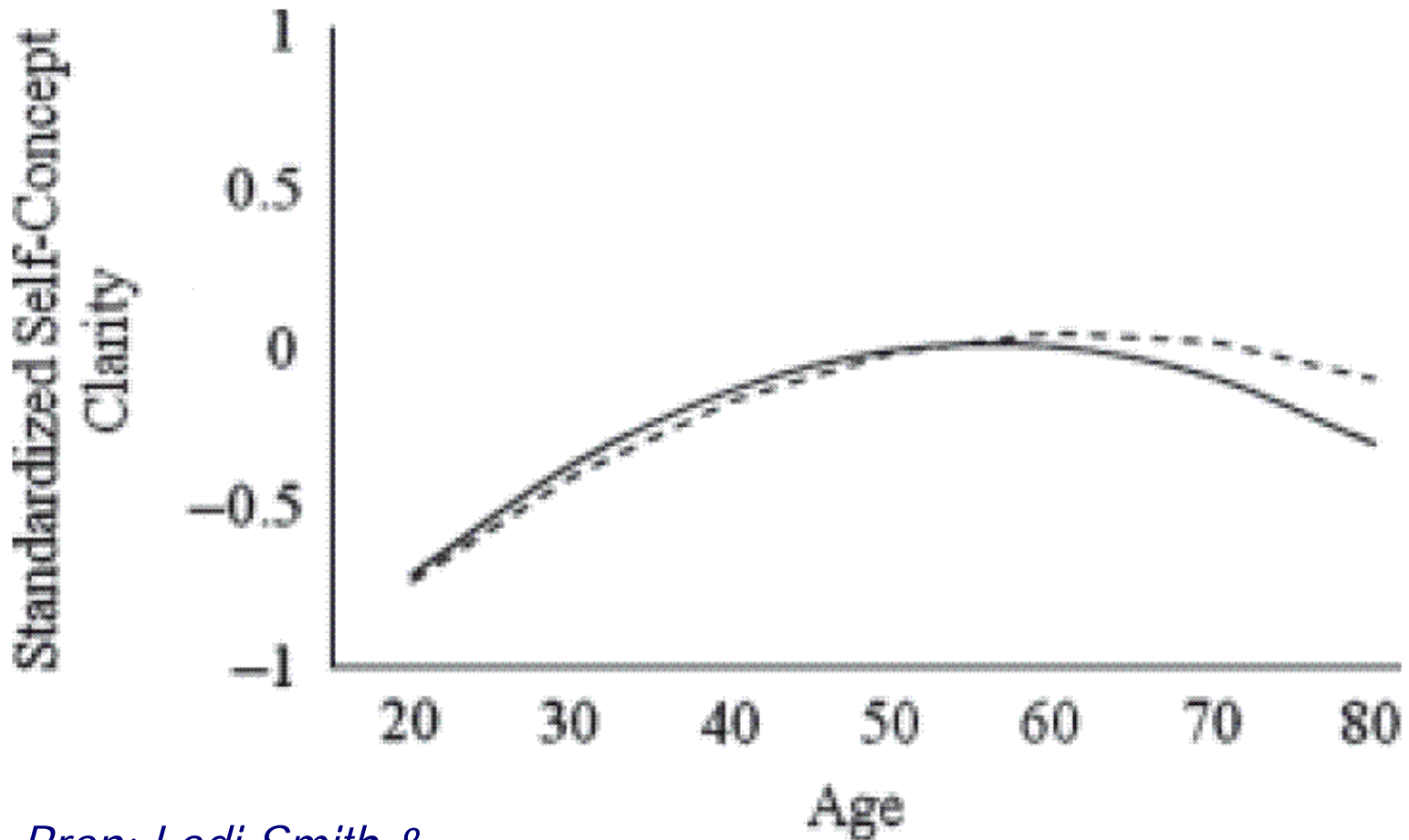
- 'Rijping' PFC gaat door tot ergens tussen 20 en 30 jaar. 'Rijping' hoofdverbindingen nog veel langer
- Daarom moeilijk overzicht krijgen over complexiteit, integratie denken en voelen, beslissen, vooruit denken, plannen...
- Zelfreflectie bij jongeren in andere hersengebieden dan bij volwassenen; doet 'pijn'; grote invloed sociale omgeving
- Grote individuele verschillen, maar meisjes ontwikkelen zich sneller dan jongens

Ontwikkeling levensgeluk

- self-reported current happiness
- estimated happiness for avg person - younger group
- ▲- estimated happiness for avg person - older group

Ontwikkeling identiteit

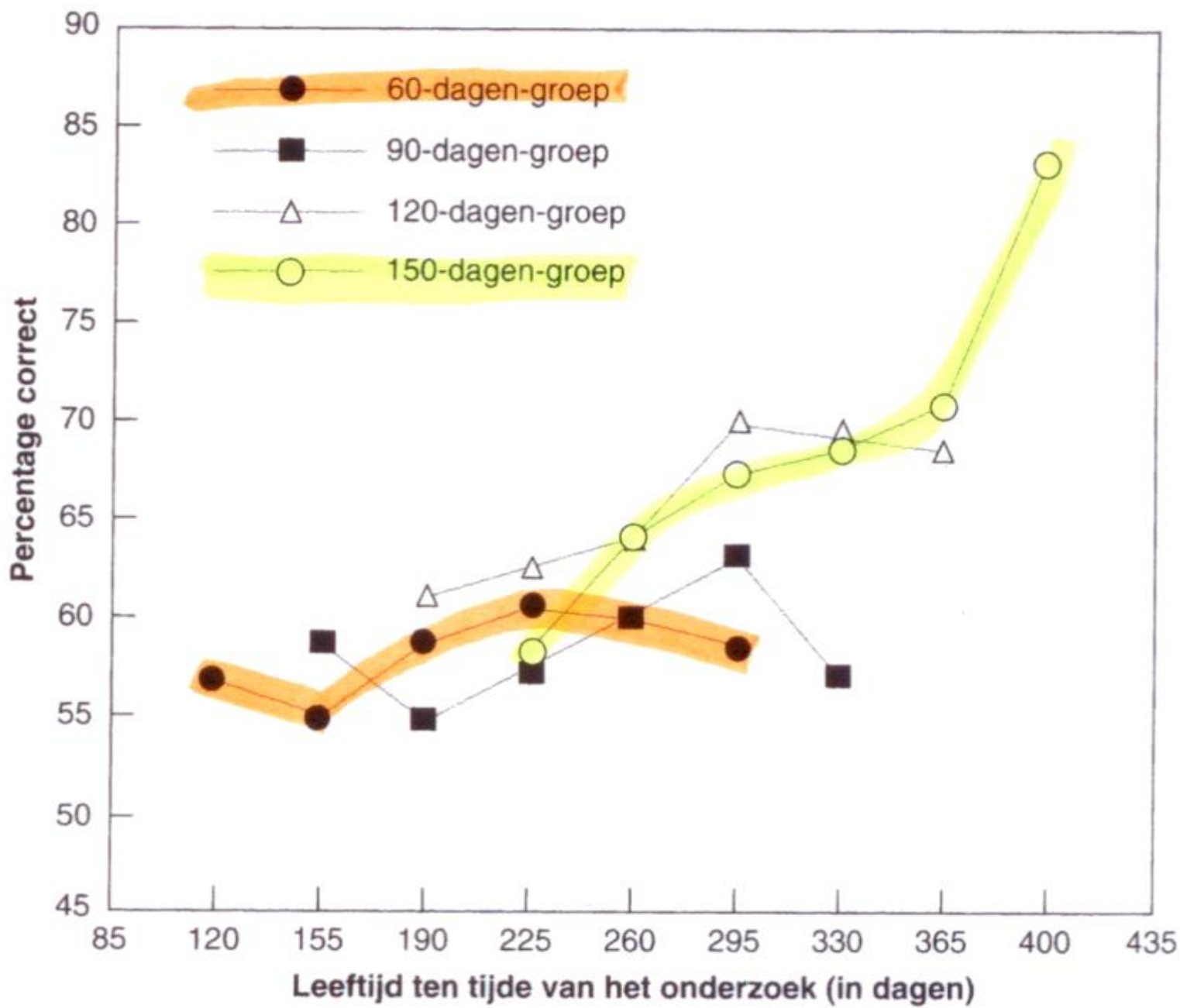

*Bron: Lodi-Smith &
Roberts, 2010*

Figure 5

Conclusies ontwikkeling (1)

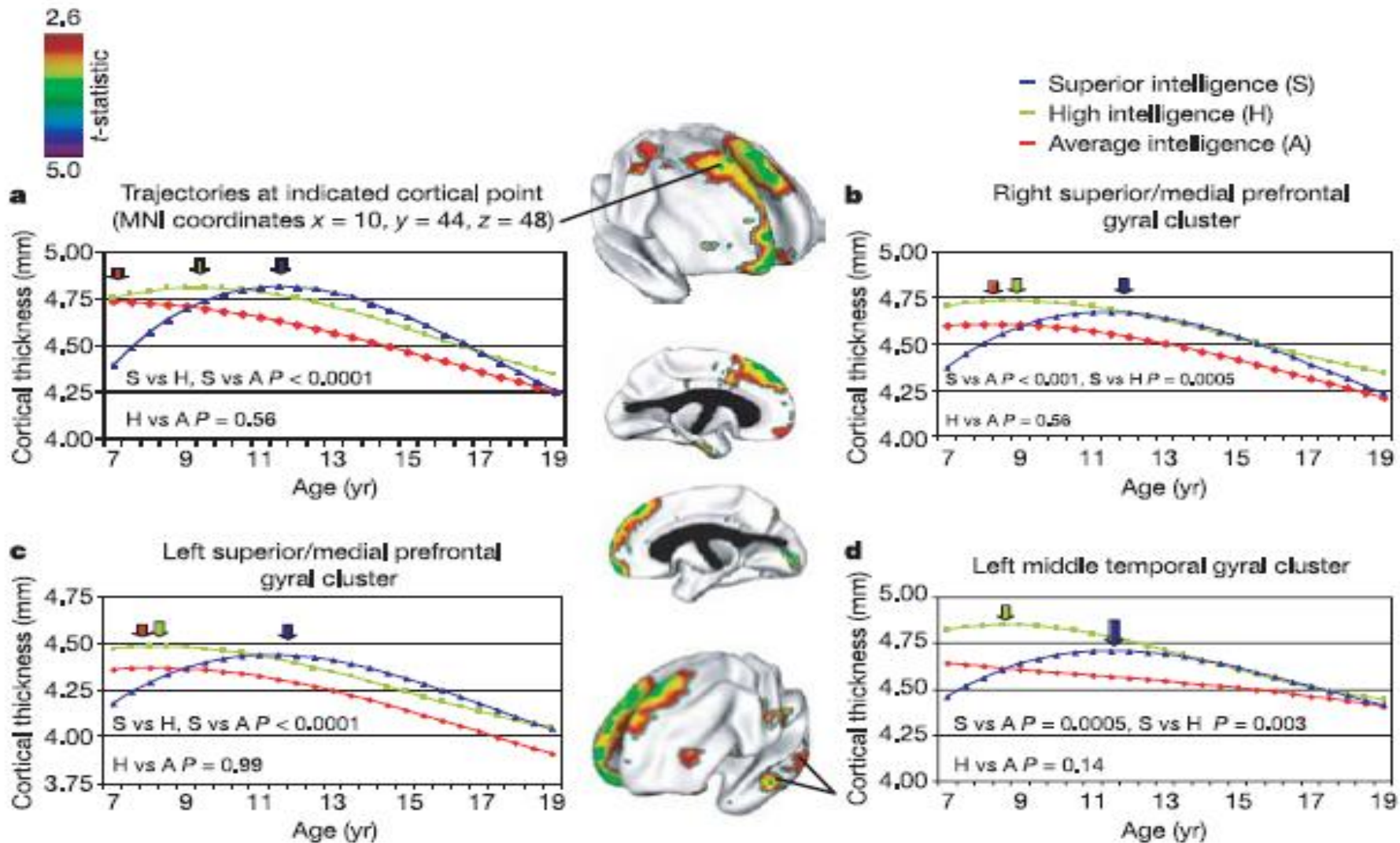
- We verwachten van jongeren te veel op het gebied van (arbeids)identiteit en loopbaancompetenties.
- Het is nog maar de vraag in hoeverre de natuurlijke ontwikkeling bespoedigd kan worden.
- En in hoeverre dat zinvol, of wellicht zelfs schadelijk is.

Conclusies ontwikkeling (2)

- Ontwikkelingsvoorsprong in de puberteit is bij meisjes gelieerd aan depressieve verschijnselen en bij jongens aan delinquentie
- Vroeg kinderen krijgen en vroeg vaste relatie aangaan gaat relatief vaak mis
- Chronische stress in de adolescentie kan de ontwikkeling van de prefrontale cortex negatief beïnvloeden

“Een langzaam groeiende boom kan uiteindelijk de hoogste boom worden.” (Jolles)

Bjorklund:

“Ik ben ervan overtuigd dat als we de snelheid kunnen verminderen waarmee we opgroeien in de periode die we nog steeds de kindertijd noemen, we beter voorbereid zouden zijn om de belangrijke beslissingen van de jonge volwassenheid te nemen. We zouden de volwassenheid misschien minder snel bereiken, maar zouden wel beter voorbereid zijn op een leven als volwassenen. En we zouden gelukkiger zijn als kinderen.”

Problemen met reflecteren in het onderwijs

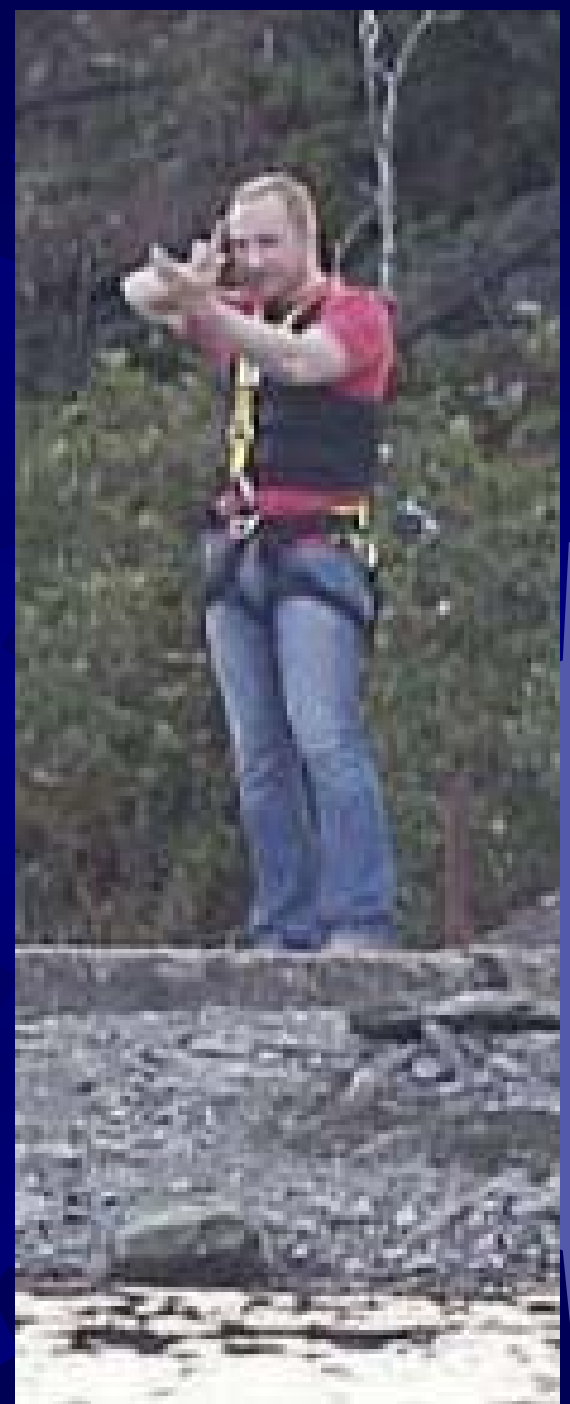
- Weerstand
- De beoogde resultaten zijn nooit aangetoond
- Risico's:
 - Slechtere keuzen en beoordelingen
 - Verkeerde denkgewoonten
 - Rumineren, piekeren en depressie
 - Slecht werkende zelfbeelden

Voorbeeld zelfbeeld

Optimistisch, positief, ambitieus,
creatief, ijverig, geduldig, rustig,
tolerant, aantrekkelijk, sexy.

Heeft u een beeld?

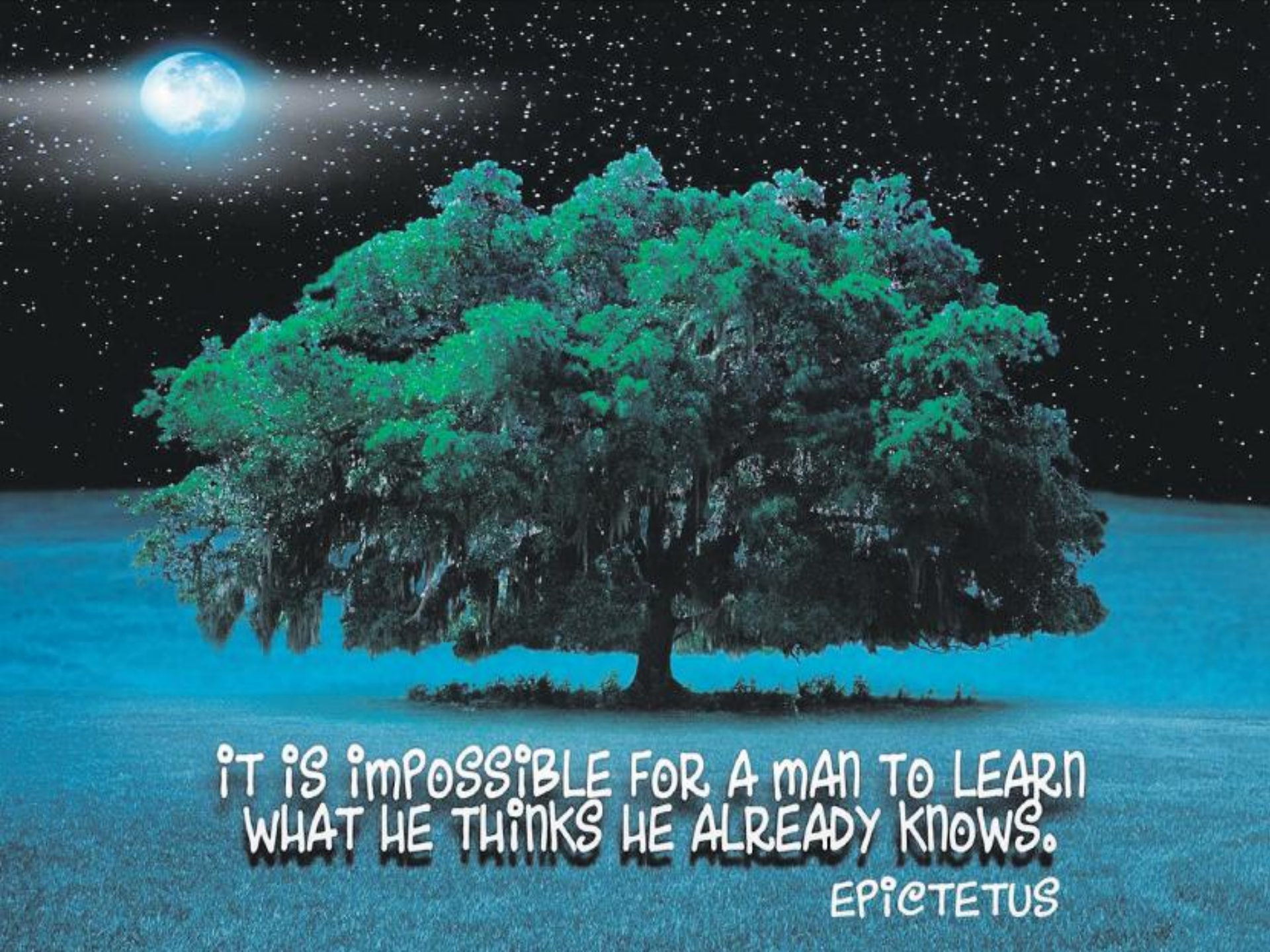

'Entity self-theories'

Kloppen per definitie vaak niet.

En hangen samen met:

- Willen presteren i.p.v. leren
- Defensieve reacties op mislukkingen
- Verlies aan zelfwaardering
- Verminderde intrinsieke motivatie en doorzettingsvermogen
- Lagere prestaties (Dweck & Grant, 2008)
- Perfectionisme
- Depressie
- Defensiviteit (Csank & Conway, 2004).

IT IS IMPOSSIBLE FOR A MAN TO LEARN
WHAT HE THINKS HE ALREADY KNOWS.

EPICTETUS

Dilemma 1

Je wilt helpen met het komen tot duidelijkheid, zekerheid en heldere keuzes, maar je loopt het risico dat dit gebaseerd is op *schijn* en bijdraagt aan voortijdige fixatie.

versus:

Je wilt helpen met verder exploreren en hoopt een basis te leggen onder levenslange 'adaptability', maar je laat de jongere *zweven* in een systeem dat dwingt tot keuze.

Dilemma 2

Je wilt LOB zakelijk vormgeven op basis van **bewezen** effecten en kosten-batenanalyses, maar het is zelfs al onduidelijk wat positief en negatief is.

versus:

Je wilt LOB richten op wat echt **belangrijk** is (bijv. 'concordantie', 'adaptability', lange termijn geluk), maar hoe kom je aan middelen?

Hoofdaanbeveling

Onderwijsbeleid en LOB beter laten aansluiten bij wat we nu weten over de ontwikkeling van jongeren.

Aanbevelingen (voor beleid)

- Geen niveaubepaling op twaalfjarige leeftijd.
- Geen vroege beroepskeuze eisen
- Minder druk op keuze
- Meer brede opleidingen en gelegenheid tot exploratie
- Meer mogelijkheden om zonder al te veel schade van richting te veranderen
- ‘Verkeerde keuzen’ positiever labelen en de leerervaringen op zijpaden beter benutten
- Meer ontwikkelingsmogelijkheden in de volwassenheid

HOT TOPICS: [Jurisprudentie](#) • [Arbeidsvoorwaarden](#) • [Arbeidsrecht](#) • [Recruitment](#) • [Zorgsector](#) •

Werknemer wil liever coach dan opleiding

25-aug 2011

2 reacties | Tekstgrootte:

Werknemers willen liever begeleiding van een externe coach voor hun persoonlijke ontwikkeling dan een opleiding.

Dat blijkt uit onderzoek van Unique onder ruim 4.000 respondenten. Het betreft tussentijdse resultaten van de [MKB Marktmonitor 2011](#).

Meer dan de helft (52 procent) van de werknemers geeft aan dat de beschikbaarheid van een externe coach een werkgever aantrekkelijk maakt. Daarnaast zegt 38 procent begeleiding door een interne coach te willen. Daarmee blijkt coaching belangrijker dan de mogelijkheid voor het volgen van een opleiding. Slechts zes procent zou heel graag een externe opleiding volgen en drie procent een interne.

Verrassing

De uitkomsten waren een verrassing voor Raymond Puts, algemeen directeur van Unique: 'Deze trend zagen we de afgelopen jaren wel ontstaan, maar de extremiteit in de uitkomst is wel erg opvallend. Ik had niet gedacht dat de behoefte zo groot was.'

GERELATEERD

- [De toekomst van werk: Taakverdeling](#)
- [Bedrijven starten vaker eigen opleidingen](#)
- ['Blijvend leren noodzakelijk voor duurzame...](#)

DISCUSSIE

PUURP&O

- ["Dat doet iemand anders wel"](#)
- [Effectief beoordelen?](#)
- [Leidinggeven met macht en liefde](#)
- [HR op het spoor van](#)

Aanbevelingen (voor beleid 2)

- Realistischere doelen stellen t.a.v. leerlingen en onderwijsinstellingen
- In het onderwijs niet streven naar arbeidsidentiteit en loopbaancompetenties, maar naar een zinvolle basis daarvoor
- Begeleiding professionaliseren
- Grotere rol onafhankelijke, externe professionals

Voordelen externe professionals:

- Geen belangentegenstellingen
- Geen 'double bind'
- Geen (voor)oordelen
- Beter in staat vage aspecten en 'possible selves' te verkennen
- Expertise en gereedschapskist
- Collega's (klankbord, feedback, inspiratie, verwijzen)

Aanbevelingen (voor praktijk)

- Individuele aandacht : stimulerende vragen, dialoog, counseling, feedback
- Werkboeken met schrijfoopdrachten
- Goede voorbeelden
- Stimuleren van exploreren en het zoeken van steun
- (Goede) tests , computerprogramma's (i.c.m. gesprek!)
- Het hoeft **niet** veel, lang, uitgebreid en geïntegreerd!
- Wel: structuur